

Riigikogu kultuurikomisjoni istungi protokoll nr 145

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 14. juuni 2021

Algus 11.10, lõpp 12.10

Juhataja: Aadu Must (esimees)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Signe Kivi, Viktoria Ladõnskaja-Kubits, Eduard Odinets, Heidy Purga, Üllar Saaremäe, Margit Sutrop, Jaak Valge (3. ja 4. päevakorrapunkt), Kristina Šmigun-Vähi, Marko Šorin

Komisjoni ametnikud: Urvo Klopets (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merje Noorlind (konsultant)

Puudus: Helle-Moonika Helme

Kutsutud: kollektiivse pöördumise „Riigieksamid vabatahtlikuks!“ esindaja Reili Männik ning kollektiivse pöördumise „Sooritada riigieksamid 2021. aastal ainult õpilaste tahtel ja valiku põhjal“ esindajad Andrei Šinkarenko ja Jevgeni Volkov ning Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonna juhataja Kristin Hollo

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Kultuurikomisjoni algatatud riigikogu otsus "Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingerea kinnitamine" (387 OE II) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
3. Kollektiivsete pöördumise „Riigieksamid vabatahtlikuks!“ ja kollektiivse pöördumise „Sooritada riigieksamid 2021. aastal ainult õpilaste tahtel ja valiku põhjal“ arutelu ning Haridus- ja Teadusministeeriumi esialgne ülevaade 2021. aasta eksamite korraldusest ja statistikast
4. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu kultuurikomisjoni nädala (14.06.2021-20.06.2021) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 14.06.2021 kell 13.10 A. Rei ruum

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Riigikogu otsus "Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingerea kinnitamine" (387 OE II) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
3. Kollektiivsete pöördumiste „Riigieksamid vabatahtlikuks!“ ja „Sooritada riigieksamid 2021. aastal ainult õpilaste tahtel ja valiku põhjal“ arutelu ning Haridus- ja Teadusministeeriumi esialgne ülevaade 2021. aasta eksamite korraldusest ja statistikast
4. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 15.06.2021 kell 14.00 A. Rei ruum

1. Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (autoriõiguse direktiivide ülevõtmine) (368 SE I) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
2. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Signe Kivi, Aadu Must, Heidy Purga, Margit Sutrop, Marko Šorin, Viktoria Ladõnskaja-Kubits, Eduard Odinets, Üllar Saaremäe).

2. Kultuurikomisjoni algatatud riigikogu otsus "Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingerea kinnitamine" (387 OE II) ettevalmistamine teiseks lugemiseks

Aadu Must tegi ettepaneku kiita heaks teise lugemise menetluskokkuvõtteid.

Otsustati:

2.1. Kiita heaks teise lugemise menetluskokkuvõtteid (poolt 5: Signe Kivi, Aadu Must, Heidy Purga, Margit Sutrop, Marko Šorin; vastu 0; erapooletuid 3: Viktoria Ladõnskaja-Kubits, Eduard Odinets, Üllar Saaremäe).

3. Kollektiivsete pöördumiste „Riigieksamid vabatahtlikuks!“ ja „Sooritada riigieksamid 2021. aastal ainult õpilaste tahtel ja valiku põhjal“ arutelu ning Haridus- ja Teadusministeeriumi esialgne ülevaade 2021. aasta eksamite korraldusest ja statistikast

Aadu Must sõnas sissejuhatuseks, et võrreldes kollektiivsete pöördumiste ajaga on vahepealsel ajal toimunud arenguid ning Riigikogu võttis 14. aprillil vastu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse, mille kohaselt ei ole riigieksamite sooritamine käesoleval aastal gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks. Vabariigi Valitsus kehtestas 2021. aasta kevadel erisused põhikooli lõpetamise tingimustes, mille kohaselt lõpetab õpilane põhikooli sõltumata lõpueksamite tulemustest. Vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele kutsub Riigikogu komisjon kollektiivse pöördumise esindajad oma istungile pöördumist selgitama.

Reili Männik tutvustas kollektiivse pöördumise „Riigieksamid vabatahtlikuks“ eesmärki, siduda gümnaasiumi riigieksamid lahti lõpetamise tingimustest ja teha vabatahtlikuks. Männik selgitas täiskasvanute poole pealt, et lõpetajad ei ole kõik ühes kohas ning liikumine kooli vajab transporti. Enamusel on selleks ühistransport. Samuti on palju õpilasi, kes elavad ja töötavad välismaal ehk riigieksamiks ei olekski saanud Eestisse tulla või oleks pidanud olema isolatsioonikohustuses. See oli täiskasvanute gümnaasiumi poole peal kõige suurem mure. Reili Männik lisas, et pöördujad jäid kevadel vastu võetud erisustega gümnaasiumi lõpetamise tingimustes üldjoontes rahule, kuid miinuseks oli lõppotsusest liiga hilja teada saamine, mis tekitas lisastressi ja pinget.

Andrei Šinkarenko ja **Jevgeni Volkov** tutvustasid kollektiivse pöördumise „Sooritada riigieksamid 2021. aastal ainult õpilaste tahtel ja valiku põhjal“ eesmärgi.

Jevgeni Šinkarenko sõnas, et aasta oli õpilastele õppimiseks väga raske, sest kodus ei ole nii hea keskkond kui koolis – ei ole õpetajat kes saaks aidata. Möödunud õppeaastal oli üks kuu distantsõpet, aga käesoleval aastal oli distantsõppe aeg pikem. Loodetavasti järgmisel aastal distantsõpet ei ole.

Jevgeni Volkovi sõnul on kaugõppel piisavalt miinuseid, mis mõjutavad eksamiteks ettevalmistamist. Õpetaja ei saa näpuga näidata vigadele. Koolis istudes taheti töötada, aga kodus oli tegureid, mis tähelepanu hajutavad. Koormus oli kaugõppes suurem ja ülemäärane oli

kodutöid.

Aadu Musta sõnul oli probleem keeruline. Must avaldas lootust, et leiti olemasolevatest võimalustest parimad. Must tänas pöördumise esindajaid, mis aitas koos mõelda ning aitab edaspidi seniseid vigu mitte korrata, olles kogemuse jagu targemad.

Kristin Hollo andis komisjonile esialgse ülevaade 2021. aasta eksamite korraldusest ja statistikast (lisa 1). Hollo lisas, et tulemused ei ole veel koos ning järgmisel nädalal saabuvad ka kooli- ja riigieksamite tulemused. Hollo sõnul oli põhikooli õpilaste osalusprotsent tavapärase ning sunnitud puudumisi ei olnud. Teada on, et eesti keele eksami puhul oli üks klassikomplekt isolatsioonis ning nad saavad tasemeeksami teha sügisel.

Viktoria Ladõnskaja-Kubits viitas riigieksamite sooritamise vabatahtlikkusele ning küsis, mis on eelmise ja käesoleva aasta statistiline erinevus eksami sooritajate arvu osas ning kas eksamisooritajate arv muutus väiksemaks.

Kristin Hollo vastas, et täpne statistika hetkel puudub, kuid arvude osas suurt erinevust ei ole. Osalus ei ole suurem ning on samas suurusjärgus. Hollo lubas edastada ka võrdlusandmed möödunud õppeaastaga.

Viktoria Ladõnskaja-Kubits sõnul eelmise aasta üks argumentidest lõpetajatele oli, et kui nad ei tunne ennast kindlalt, võivad nad riigieksami ka käesoleval aastal uuesti sooritada. Ladõnskaja-Kubits küsis, kas need lõpetanud tulid sellel aastal uuesti riigieksamit tegema.

Kristin Hollo vastas, et riigieksamite statistika ei ole hetkel veel lõplikult laekunud. Varem lõpetanud õpilaste eksami sooritanute arv massiliselt kasvanud ei ole.

Aadu Must tegi ettepaneku saata pöördumise esitajatele vastuskiri lähtudes komisjoni arutelust.

Komisjon toetas ettepanekut.

4. Info ja muud küsimused

4.1 „Kultuuri arengukava 2021–2030“ eelnõu menetlusotsused

Aadu Must edastas komisjonile kultuuriminister Anneli Oti palve, arvata välja Riigikogu XIV täiskogu V istungjärgu istungi päevakorrast „Kultuuri arengukava 2021-2030“ päevakorrapunkti arutamine. Kultuuriminister on samal ajal seotud erakorraliste ülesannetega, st osaleb Soome-Ugri kongressil Tartus.

Viktoria Ladõnskaja-Kubits sõnas, et tegemist on komisjoni prioriteediga ning komisjon peaks näitama, et liigub strateegiliste dokumentidega planeeritud kiirusega. Täiskogus toimuvad poliitilised n-õ mängud ei tähenda, et komisjon võib endale lubada arengukavade protsessi peatamist, millest võivad sõltuda tulevased otsused. Ladõnskaja-Kubits lisas, et arengukava menetlusega peaks edasi liikuma ning sellest ei tohiks loobuda.

Jaak Valge sõnas, et kõikide nende kuude jooksul, mil arengukavade menetlus on edasi lükatud, ei ole need paremaks läinud. Juhul kui arengukava menetlus järjekordselt edasi lükatakse, siis võiks seda aega vähemalt viljakalt ära kasutada.

Eduard Odinets sõnas, et ei nõustu arengukava arutelu edasi lükkamisega, kuna tegemist on suure katusdokumendiga.

Heidy Purga küsis, kas arengukava täiskogu arutelu lükkumisel sügisesse saab suvel arengukavale sisendit saata.

Aadu Must sõnas, et olemasolevale arengukava eelnõule parandusi teha ei saa. Paranduste tegemise jaoks peab valitsus arengukava tagasi võtma. Must lisas, et peab ülimalt tähtsaks, et Eesti riik osaleb kõrgemal riiklikul tasemel Soome-Ugri rahvaste kongressil. Arengukava arutelu edasilükkamine ei ole hea lahendus, aga olemasolevatest parim. Must sõnas, et lisaks ei ole hea, kui arengukavade arutelu toimub öösel ning pigem olgu arutelu uue hooaja alguses.

Eduard Odinets sõnas, et sellisel juhul on soovitus kultuuriministrile arengukava parlamendi menetlusest tagasi võtta, et sellele saaks ka täiendusi teha.

Jaak Valge sõnas, et ei saa olla nii, et arengukavad on kivistunud ning neid enam muuta ei saa.

Aadu Must tegi komisjonile ettepaneku siiski pöörduda Riigikogu juhatuse poole ettepanekuga võtta 16. juuni täiskogu päevakorrast välja „Kultuuri arengukava 2021-2030“ eelnõu.

Otsustati:

4.1.1. Teha Riigikogu juhatusele ettepanek arvata välja Riigikogu XIV täiskogu V istungjärgu istungi päevakorrast „Kultuuri arengukava 2021-2030“ päevakorrapunkti arutamine (P 6: Kristina Šmigun-Vähi, Margit Sutrop, Marko Šorin, Heidy Purga, Aadu Must, Signe Kivi; V 3: Eduard Odinets, Viktoria Ladõnskaja-Kubits, Üllar Saaremäe).

Viktoria Ladõnskaja-Kubits tegi ettepaneku enne istungjärgu lõppu tegelda õpetajate järelkasvu teemaga, mille osas on haridus- ja teadusminister komisjoni ettepanekutele saatnud vastuskirja.

Eduard Odinets toetas ettepanekut.

Aadu Musta sõnul võiks arutelu lükata sügisesse, kuid kui komisjon nii otsustab, siis arutatakse teemat suvel.

(allkirjastatud digitaalselt)
Aadu Must
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Merje Noorlind
protokollija